

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Flókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta
 dohánytözsdejében. Ujvidéken: Schaffer Péter könyv-
 kereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdá-
 jában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmivészeknek és szer-
 nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

A „Bácsmege“ tiz esztendeje.

Irta: Latinovits Pál.

E hó 29-én, a jövő szerdán lesz tiz esztendeje, hogy a »Bácsmege« pályafutását megkezdte. Öcsém, Latinovits Géza, aki e lapot Pető Lajos szerkesztő-kiadóval megindította, az első számban igen érdekes és tanulságos vezércikkben jelezte az elveket, az irányt, melyeket e lap követni fog. Nyugodt lélekkel állíthatom, hogy a »Bácsmege« következetesen és becsületesen tartott ki ama eszmék és törekvések mellett, amelyeknek szolgálatába szegődött. Rohamosan változó politikai viszonyok és súlyos közéleti helyzetek között hűségesen ragaszkodott ahhoz a programhoz, melyet zászlóbontáskor vallott, s derekasan állta meg helyét azok mellett a célok és küzdelmek mellett, melyek hivatva voltak vármegyénk anyagi és erkölcsi javait előbbre vinni.

A »Bácsmege« fennállásának első öt esztendeje alatt, amíg a lap öcsém vezetése alatt állott, ha nem is gyorsan, de állandóan fejlődött, erősödött. Ez kétségtelenül a helyes iránynak és szellemnek valamint az ernyedetlen avatott munkásságnak köszönhető, melyet a szerkesztő és a lap munkatársai kifejtettek; de bizonyos az is, hogy a sikernek oroszlánrésze Latinovits Géza széleskörű, nagyhorderejű, irodalmi tekintetben igen értékes munkásságának köszönhető. Azok a vezércikkek, tárcák és egyéb közlemények, amelyek az akkori lapvezér tollából megjelentek nagy zsurnálisztikai súlyt adtak a lapnak.

Lapunk pályafutásának másik öt esztendeje az én vezérelém alatt folyt le. Hogy lapvezéri minőségembe mit és mennyit tettem, annak eldöntése nem az én, hanem e lap olvasóinak a feladata. De azt talán szerénytelenség nélkül állíthatom, hogy minden tudásommal, erőmmel és befolyással oda hatottam, hogy a lapot fejlesszem és terjeszszem, hogy annak alapjait megerősítsem.

Mint lapvezérnek kissé feszélyes nekem, hogy reámutassák mindazokra az eredményekre és sikerekre, melyeket e lap politikai, társadalmi és kulturális téren elért. Talán nem túlozok, ha azt állítom, hogy a közéleti, illetve a politikai helyzetben a legutóbb beállott kedvező változásban a »Bácsmege«-nek is nagy része van. Hiszen köztudomású, hogy éveken át a »Bácsmege« volt az egyedüli megyei sajtóorgánium, mely lelkesedéssel és elszántan propagálta azokat a tiszta, becsületes elveket, melyek a mostani választásnál diadalt arattak.

Hogy a »Bácsmege« iránya és tartalma megfelelt-e a közóhajnak, fedezte-e a közhangulatot, arra megnyugtató választ ad az az örvendetes körülmény, hogy lapunk előfizetőinek száma az utolsó években példátlan nagy arányokban növekedett.

Lapunk tiz éves fennállásának csöndes jubileuma alkalmából hálás köszönetet mondok mindazoknak, akik a lap szellemi és anyagi erejének emeléséhez hozzájárultak. Kedves munkatársainknak, akik évek hosszú során át értékes közleményekkel keresték föl lapunkat. Különösen női munkatársainknak, akiknek sorában látjuk Molnárné Radich Jolán, Latinovits Albinné, dr. Faragóné

Galambos Margit, dr. Kozicsné Bosnyák Erzsike, Bányásznő Wiener Edit, dr. Hannig Györgyné, P. Korossy Margit, Révész Gyuláné urnóknak.

Köszönetet mondunk előfizetőinknek is, akik bennünket jó és rossz időkben egyaránt anyagi támogatásban részesítettek.

A „Bácsmege“ kérelme.

Tisztelettel kérjük lapunk előfizetőit, hogy lapdíjat a küldött utalványon **mielőbb** küldjék be.

Pénzküldemények és levelek csakis **budapesti címünkre** (Teréz-körút 2.) intézendők.

Báró Vojnits István ünnepel- tetése.

A mandátum átadása.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1910. június 21.

Az az igaz, őszinte szeretet, a mély ragaszkodás és tisztelet, melylyel Bács-Bodrogvármegye, de különösen a verbászkulai választókerület lakossága megyénk nagy fia, báró Vojnits István iránt viseltetik, megkapó, impozáns módon nyilvánult meg ma, abból az alkalomból, hogy a választókerület 120 tagu küldöttsége, dr. Schneider Károly volt választási elnök, kulai ügyvéd, tb. vm. főügyész vezetésével

Siratók.

Hattuszin fejedelmi hermelin
 Csüng a bokrok s fák barna ágain.

A merre szem lát: hó, mindenütt hó.
 Hegyen, völgyön lágy bársony takaró.

Föltötte nyomasztó, nagy némaság;
 Szél nem jár; s dermedten csüng az ág.

A sápadt ég alja rőt fényben ég,
 Töle piros színt ölt a holt vidék.

Sugarából a bucsuzó napnak
 A sápadt arcra fényrózsák hullnak.

S a hegyekbe fent, a völgyekbe lent
 Havas birodalmán uralg a csend.

De hirtelen, mint villámlobbanás
 Süvítő hang a légen átcikáz.

Rá, nyujtva hosszán, a völgy oldalból,
 Megsebzett vad fájdalmas szava szól.

Aztán újra csend. — Lassan, járadtan
 Sötét árny közelg a havas utban...

Egy szarvas. — A vére buzogva hull...
 (Vér! Drága víz az életpatakbul.)

S mikorra megszünik, ott, hol elakad,
 Nyögve összeroskad a büszke vad.

... És leszáll a bus, félős szürkület
 S rá sűrűn gomolygó ködplet vet.

Szél felsikolt. Recsegnek az ágak.
 S a ködben, mintha lelkek járnának:

Zugás kél. Megnépesül a határ.
 S varjak siratója hallik: kár, kár!...

A halott felett lármázva szállnak
 Hangos gyászolói a halálnak.

Kerengnek, nézik, körülülük, járják...
 S ellepik merészen lehullt koronáját.

M. Radich Jolán.

Éjjeli kaland.

— Eredeti tárca. —

Irta: Del Toró.

Dreiszigler Ádám a vidéki földesur, kit a jó pajtásai csak szép Adinak hívtak, elég vagyonos volt ahhoz, hogy néha-néha egy-egy görbe utat csináljon Pest városában a késő éjszakában.

Mint afféle agglegény, ezt meg is tette. Nem ugyan a pesti éjszakába volt szerelmes, hanem inkább azon »éjjeli lepkékbe«, kik a villanyos lámpák fényénél nemcsak elsurranak a botorkáló férfiak mellett, de »véletlenül« beléjük is ütköznek. Hogy az ilyen »karambolázás« nem éppen véletlenül történik, azt magyarázni se kell. Abban is biztos az ember, hogy nem törí ki a nyakát

ennél a karambolázásnál, legfeljebb a zsebében esik egy kis folytonossági hiány.

Hát Dreiszigler Ádi, mikor beléje botlott a szép »szőke angyal«, nagyot bámult, aztán csak csuklott, csuklott, egyre csuklott. Hogy a jó pesti bortól szállta-e meg egyszerre a csuklasi vágy, vagy pedig az előtte álló csinos »virágszál« lenge ruhájából kiáradó erős parfüm illata idézte elő hirtelen ezeket a csuklasi görcsöket? — nem lehessen biztosan tudni.

A szép félvilági dáma azonban hamar elcsendesítette ezt az utcai »csendháborítást«, mert finom kacsójával betapasztotta Ádi ur »szerelmet nyilatkozó« száját és olyan édes csicscsergéssel, hogy még a lámpavas is megindult volna tőle, azt mondta:

— Imerlek szép maszk, de a »szerelmi nyilatkozatodat« csak a lakásomon hallgatom meg!

Ádi urat ez a bizalmas tere-fere nagyon meghatotta. Kólyalgós fejével nem tudta hamarjában elgondolni, hogy honnan ismeri őt ez a bájos »éji jelenség«. Osztan milyen bizalmas? Ugy »tegezi«, mint a legjobb barátja!

— No, hát megbocsájthatlan vétek volna ilyen bájosan igéző angyalt magára hagyni az utcán, — mondta magában és mindjárt belefűzte lovagias karját a puha leánykarba.

Végig sétáltak az Andrassy-uton. Utközben egyre melegítette Ádi ur szívet a szép társa és tüzes szeméből vakító sugarakat szórt feléje.

Ádi urnak nagyon tetszett ez a hízeltés. Alig várta, hogy forró csókban viszonzozhassa a barátjáné vonzalmát.

Lassan elértek egy Andrassy-uti kávéházat. Ezt jelölte meg lakásul a csinos barátjáné. Bent puha kényelembe helyezték magukat és egyik sampányeros üveget a másik után rakta a fehér márványsztalkára a szolgálatkész pincér. A szép

átadta a képviselői megbízólevelet. Amely szép, káprázatos volt az ünnepség külső kerete, oly gyönyörű, lélekemelő volt a belső tartalma. Ilyen ünnepeltetésben csak azoknak van részük, akiknek közéleti multja, jelene és jövője a nép törekvéseivel, a közügyekkel össze van forrva.

Az ünneplés fényét és erkölcsi becset emeli az a nagy fontosságú körülmény, hogy abban az államhatalom legelső képviselői is részt vettek. Gróf *Khuen-Héderváry* miniszterelnök, *Hieronimi* kereskedelmi és *Hazay* honvédelmi miniszterek szép, nagyszabású beszédekben hódoltak báró *Vojnits* államférfi nagy kvalitásának.

A küldöttség, mely a dunaparti Venezia-kávéházban gyülekezett, este fél 8 órakor indult dr. *Schneider* Károly választási elnök vezetésével a Hungária-szállóba, melynek egyik nagytermében történt a mandátum átadása. A küldöttségben a vezetőn kívül részt vettek: Mezey Zsigmond kir. tanácsos, kir. közjegyző, Boberity Milán gör. kel. lelkész, dr. Récsi Ede, dr. Deák Béla, dr. Sirsich György, dr. Deák Béla, Wighart Ernő, ifj. Hüttenberger Károly, Schick János Frigyes, dr. Buday Pál, Machmer J., Guttwein László, Schmidt Henrik, Rothfuchs Jakab, Ordry plébános, dr. Mannheim Ármán, Fratricsevits János, Kovács Lajos, dr. Göttche Frigyes, dr. Munk Adolf, dr. Hilkené Lajos, Hirschl Manó, Kanyó József, Wagner György, Kiss Gyula, Szakácsy Sándor, Limbek Pál, Kozma Dezső, dr. Thausz Fülöp jegyzők, dr. Jánoky Ákos, Leszkovác Mileta, Reidl János, Brust István, Marberger József, Heiszer J., dr. Schmidt Oszkár, Koch R., dr. Fenyő József, dr. Sárkány, Wangel Károly, Bányai Péter, Blum Salamon, stb.

Amidőn a küldöttség félkörben elhelyezkedett, megjelent a szomszédos teremből báró *Vojnits* István, kit percekig tartó, dörgő eljenzésekkel fogadtak. Majd előlépett dr. *Schneider* Károly volt választási elnök s a következő szép, magas szárnyalású beszéddel adta át a mandátumot:

Dr. Schneider Károly: Méltóságos báró ur! Igen tisztelt és szeretett képviselőnk! Mint az ujverbászi országgyűlési képviselő választókerület választói

jelenünk meg méltóságod előtt, hogy ezen kerület képviselői megbízó levelét átadjuk.

Különös örömmre szolgál, hogy nekem jutott a szerencse, hogy ezen a választók bizalmából nyert mandátumot átadhatom méltóságodnak.

Ezen örömmérsék fokozódik, ha viszagondolok arra, hogy az ujverbászi vál. kerület választóinak bizalma már ismételtelen nyilvánult meg szeretett képviselőjük iránt.

Midőn az utóbbi alkalommal is oly fényesen nyilatkozott meg ezen bizalom, ezzel kifejezést akartak adni annak az őszinte nagy szeretetnek, annak az őszinte hálás, hű és lelkes ragaszkodásnak, melylyel ezen vál. ker. választói méltóságod személye iránt viseltetnek, de kifejezést akartak adni annak, a lelkük mélyén rejlő őszinte meggyőződésüknek, hogy oly férfiut kell megajándékozni képviselőjükkel, aki államférfiúi magas hivatottságánál, kiváló tehetségénél, nemes gondolkodásánál, politikai sulyánál, törhetlen hazafiságánál és tántoríthatatlan elvhűségénél (zajos, hosszantartó eljenzés) fogva, hivatva van az ország legjobbjaival vállvetve az ország sulyos bajain segíteni, hogy a parlament rendszeres munkaképessége, a parlament munkarendje helyreálljon és a nemzeti alkotó munka végre megkezdődjék. Mert azon nagy férfiak közé sorozzuk méltóságodat, akikre méltán alkalmazható egy nagy történetíró azon mondása, hogy nemzeteket hordoznak szívökben.

Midőn a választók bizalma ez alkalommal is oly fényesen megnyilatkozott méltóságod iránt, ezzel csak önmagukat tisztelték meg, mert átértézték, hogy oly férfiut ruháztak fel bizalmukkal, aki a szabadelvűség és haladás eszméiért folytatott küzdelmekben velük együtt érez (zajos tetszés), velük együtt gondolkozik, mert a mi győzelmünk a szabadelvűség győzelme, a mi győzelmünk a haladás győzelme. (Lelkes eljenzés.)

Olyan férfiut kívántak képviselőjükkel felruházni, akiről tudják, hogy minden erejét minden tehetségét a szabadság

szellemében alkotott alkotmányos intézmények védelmére, hazafias irányban a közjóra fogja fordítani.

És most ezen fényesen szerzett mandátumot méltóságodnak átadom, csak azt kívánjuk, hogy adjon erőt és kitartást méltóságodnak azon tudat, hogy a szabadelvűség és a haladás eszméiért folytatott nemes küzdelmében választói mindenkor együtt éreznek; adjon erőt és kitartást azon tudat, hogy hazafias működésében választóinak tántoríthatatlan bizalma, hűsége és soha el nem muló szeretete támogatni fogja. (Szünni nem akaró lelkes eljenzés és taps.)

Az eljenvihar lecsillapulta után báró *Vojnits* István ezzel a rövid, de magvas válasszal köszönte meg az üdvözlést:

Báró Vojnits István: Mélyen tisztelt uraim! Kedves barátaim! Hálattal szívvel köszönöm, hogy feljövetelekkel megtiszteltek. Köszönöm azon őszinte, meleg szavakat, melyeket a választási elnök ur, az én kedves barátom az önök nevében kifejezett. Jól tudom, hogy az a kapocs, amely zászlónk újabb kibontásakor létre jött, nem mai keletű, hanem évtizedekre nyul vissza. (Ugy van! Tetszés.) Ne kívánják, tisztelt uraim, hogy most hosszabb beszédet mondjak. Hiszen önök ismerik elveimet, céljaimat. Programbeszédeimben részletesen elmondtam azokat. De azért egy kijelentést meg kell tennem. Két érzésnek a hatása alatt állok most. Az egyik érzés azt sugallja nekem, hogy az ország érdekeit, az állam nagy céljait kell szolgálnom, a másik, hogy a választókerület jogosult törekvéseit elő kell mozdítanom. (Eljenzés.) Legyenek róla meggyőződve, tisztelt uraim, hogy én mindenkor hű fia leszek kerületemnek. (Hosszantartó, lelkes eljenzés.)

Az önök hűsége, lelkes támogatása jóleső érzéssel tölt el. Tudom, látom, hogy önöknek céljaink elérésére való támogatásnak bátorítására, biztatására szükség nincs. Ha ránéznek erre a gárdára, tudom, hogy vakon követi a zászlót, melyet vezéreink lobogtatnak. (Zajos eljenzés.)

barátnő rendelte, a földbirtokos meg gavallérosan fizette.

Hajnalig tartott a »pásztoróra«, de Dreisziger Ádám már akkorra úgy elázott a kábitó szép szemektől, meg a sok észbolondító pezsgőtől, hogy bátran lehetett volna belőle dudát fújni.

Mikor valahogy kibotorkált az utcára, már azt se tudta, hogy Pesten van-e, vagy otthon a falujában? De mégis úgy rémlett előtte, hogy nincs otthon.

Az ég nyugodt és szürke, mintha ezüst fátyol borította volna, de egy csillag ragyogott még fenn az égen, mely csak akkor illan el, mikor a hajnal piros csókját rálehel. Ezt szörnyen megbámulta Ádi ur, mert nagyon hasonlított ahhoz a »másikhoz«, akinek piros ajkáról az imént még »édes mézet« szivott. Lassan azonban mégis megindult.

Hát amint »karikázott« a széles aszfalton, egyszerre csak leesett valami a gyűrött kabátjáról a járdára. Nézte, nézte azt a kis aranyjóságot, de mert a szemei nagyon homályosak voltak, nem tudta kivenni, hogy mi lehet az, azt meg éppen nem tudta elgondolni, hogy hogyan akadt bele az a kis jóság a kabátjába?

Lehajolni érte, hogy fölvegye, nem mert, félvén attól, hogy fölfordul vele a világ, hát csak szépen görbült jobbra is, balra is, előre is, hátra is a fényes kis jóság előtt, miközben olyan ön-elégült mosoly vonult végig a bortól piros arcán, mintha még most is rózsás karok ölelgettek volna. Tántorgásában valami olyasfélét dörmögött a bajusza alatt, hogy:

— De jó volna, ha most is azok a puha, fehér karok támogatnának!

Alig mondta azonban ki ezen szavakat, egyszerre csak valami durva kéz ragadta derékán. Éppen jókor, mert már készült megcsókolni az aszfalt porát. A sarki rendőr volt az, aki pártfogásába vette és »finoman« megszólította:

— Miféle csendháborítást csinál az ur?

— Én? Hiszen egy szót se szóltam!

— De itt ácsorog már egy órája.

— Az nem lehessen!

— Ne feleseljen, mert mindjárt bekisérem az őrszobába.

— Engem? — méltatlankodott Ádi ur.

— Ugy van!

— Tudja-e, ki vagyok én?

— Arra nem vagyok kíváncsi.

— De ha mégis megmondom.

— Az nekem mindegy!

Ádi ur alig tudott lélegzetet venni a nagy méregtől. Most már nem volt piros az arca, hanem epezöld. Nem hitte volna, hogy ilyen csuf dolog is megeshetik vele. De mert gondolta, hogy mégis csak úgy szabadulhat meg a rendőri inzultusoktól, ha őszintén megmondja a nevét, hát megmondta.

— Én Dreisziger Ádám salavári földbirtokos vagyok! ordította dühösen a rendőr fülébe, hogy az utca is visszhangzott belé!

— Azt mindenki mondhatja, — felelte a rendőr és vállat vont.

— Csak én mondhatom, mert én vagyok az, — harsogta Dreisziger.

— Miért nem mondja mindjárt azt is, hogy maga a német császár? — gunyolódott a rendőr.

— Mert az nem vagyok.

— Dejszen, ismerem már én az embereimet? — mondta a rend éber őre, miközben megpillantotta az aszfalton Ádi ur lábai előtt a csillogó kis »női butont«

— Hát ez micsoda? — kérdé kemény hangon és a fényes butont hirtelen magához kaparintotta.

— Tudom is én, — felelte egykedvűen Ádi ur és most már ő is vállalt vonogatta.

— Óhó! tisztelt ur, ilyent nem lehet az utca porában találni.

— Hát csak nem gondolja, hogy loptam! — hebegte megütközve Dreisziger.

— Majd kitudódik, — mondta a törvény

erélyes őre és most még jobban szoritotta magához a düledező embert.

— Hol? — kérdezte meglepetve Dreisziger.

— A törvényben! — gunyolódott Mihaszna András és tuszkolta a magával tehetetlen becsipett embert a rendőrségre.

Deisziger kézzel-lábbal szabadkozott ugyan ezen szabadság baromi megsértése ellen, de hát hiába volt minden. Sokkal gyengébb lábán állt, semhogy ellenszegülni tudott volna. Megadta magát a sorsnak és tántorogva baktatott a rendőr karján az őrszobába.

Mikor a csirkefogók társaságában már ki-aludta a mámort és másnap az ügyletes rendőrtisztviselő elé került, valahogy mégis csak tisztázódott a félreértés. Ott csakugyan elhitték, hogy ő az a bizonyos Dreisziger Ádám: *salavári* földbirtokos. Kitudódott továbbá az is, hogy az a *hamis* női buton valószínűleg akkor akadhatott a kabátjába, mikor az a »szőke angyal« ölelő karok közt sugdosott a fülébe »ördögi szerelmet«, de kitudódott az is, hogy ugyanakkor tűnhetett el az ő *igazi* aranylánc és órája is a poklok mélységes fenekére, nem is szólván arról, hogy a tömörti bugyellárisa is csak üresen lézengett a zsebében.

— Hja, úgy jár, aki mindig bort iszik, míg a *rendőrségre* nem viszik, — mondta a rendőrtisztviselő Dreisziger Ádámnak, a salavári földbirtokosnak és udvarias bocsánatkérések, de sokatmondó szemhunyorítás közt megtapogatta Ádi ur oldalát ott, ahol üresen kinlódott a bugyellárisa.

A póruljárt földesur ajkáról nehéz sóhaj lebbent el, mikor elhagyta a rendőrséget, de egyben megfogadta magában, hogy ezután úgy elkerüli Pestet, mint a pestises beteget. Hiszen, ha kedve szottylik »sampil« inni, hát otthon a nagykorcsma x-lábu asztalánál is koccinthat a kackiás csárdásnéval, kinek nem fityeg ugyan a nyakán *hamis* buton, de az ő *igazi* aranyórája se forog veszélyben.

Ismételen köszönöm lelkes támogatást és megjelenésüket. (Percekig tartó, lelkes éljenzés.)

Báró Vojnits István este fél 9 órakor a Hungária éttermében vendégeül látta a küldöttség tagjait. A banketton a deputáción kívül jelen volt gróf Khuen Héderváry Károly miniszterelnök, Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, Hazay Samu honvédelmi miniszter, Jakabffy Imre belügyi, Kazy József földmívelési, Rohonyi Gyula igazságügyi, Karácson Lajos honvédelmi államtitkár, Latinovits Pál, Vojnits Sándor, Szutrély Lipót, Slezák Lajos orsz. képviselők, Vermes Béla.

Az asztalfőn ült gróf Khuen miniszterelnök, tőle jobbra báró Vojnits István, balra pedig dr. Schneider Károly. Báró Vojnitsól jobbra ültek Hazay Samu, Jakabffy Imre, Rohonyi Gyula, Kazy József, Latinovits Pál, dr. Récsi Ede. Dr. Schneider Károlytól balra Hieronymi keresk. miniszter, Karácson államtitkár, Boberity Milán g. k. lelkész, Szutrély Lipót és dr. Slezák orsz. képviselők.

A menü a következő volt:

Zöldborsó leves
Paradicsommal párolt süllő
Angol bélszín finom főzelékekkel
Idei sült liba
Fejes és ugorka-saláta
Marquise jeges bomba
Roquefort és Pusztadörny
Szamóca és málna
Fekete kávé.

*
Kőbányai udvari sör
Pannonhalmi fehér bor
Keceli Burgundi vörös
François Transsylvania pezsgő
Likőrök.

*
Havanna és egyéb külföldi szivarok.

A negyedik fogásnál fölállt

báró Vojnits István és a miniszterelnököt, a minisztereket és az államtitkárokat éltette. Büszke arra, — úgy mondta — hogy vármegyéjének tulnyomó többsége mindenben osztja azt a politikai álláspontot, melyet a miniszterelnök képvisel. Bácsmegyét évtizedek óta »pecsovics megyé«-nek nevezte az ellenfél. Ez nem igaz; mert a nagy, hatalmas vármegye egyszerűen tántoríthatatlan, ortodox 67-es hitvallású. Ebben véli az ország javát, boldogulását fölhalálni. Az utóbbi időkben sokszor megpróbálták, hogy a vármegye kitaró, következetes magatartását megmételtyezzék, de ez szerencsére nem sikerült. Ő a miniszterelnökkel együtt várta a nap fölkelését. Midőn a helyzet változott, az új viszonyok bekövetkeztek, az első napsugár jelentkezett — bevallja, — hogy kissé félt, nem igen bizott a jövődóbe. De midőn közvetlen közlőből látta, hogy a miniszterelnök mily tapintattal és eréllyel bontogatja zászlaját, ő is talpra állott, s oda hatott, hogy Bácsmege is tömören csatlakozzék a pártvezér zászlájához. Poharát a miniszterelnökre és munkatársaira üríti. (Hosszantartó, lelkes éljenzés.)

Gróf Khuen Héderváry: Mindenek előtt jóleső érzéstől eltelve mondok köszönetet az én kedves barátom, báró Vojnits Istvánnak szívből jövő szavaiért. A szeretet és vonzalom, mely engem Bácsmegehez s annak kipróbált hazafiságu lakósihoz fűz nem egyedül érzelmiek. Az érdeklődés és a szeretet szálai már gyermekkorom óta fűznek ehez a jóhírű megyéhez. Hiszen pályafutásomat a szomszédságban kezdtem meg. De — talán elárulhatom a titkot — ifjúságom első éveiben bizonyos érzelmi, szívbéli ügyek is kapcsoltak oda. (Nagy derűtlenség. Lelkes éljenzés.) Bácsmeget úgy tanultam megismerni, mint az elvekhez való hűség, és a komoly, hasznos, hazafias munkálkodás mintaképét. Bácsmegeben meg lehetett bizni; soha se csalta meg azt, aki

benne megbizott. (Tetszés.) Ezt az erényét, eme erényében való megizmosodását és minden téren való erősödését köszöni ama jeles fiának, aki élén állva, tapintattal és államférfiúi bölcseséggel irányította az ügyeket. (Lelkes éljenzés.)

Amidőn az idők járását figyeltem, midőn az ország minden részében széjjel néztem, első tekintetem a fővárosra és Bácsmegeire irányult. Mindenekelőtt ezekben vettem bizalmamat. És ezt nem az ünnepi hangulat hatása alatt mondom. Hivatkoztam barátaimra és munkatársaimra, hogy terveimben mindég Bácsmege állott előttem elsőnek. Örül a lelkem, ha a mai alkalommal is azt látom, hogy Bácsmege mindenkor helyt áll elveinek megőrzésében és azoknak diadalra juttatásában. (Lelkes éljenzés.)

Bácskát, tisztelt uraim, arról ismerik, hogy könnyű szívű, jókedvű, mulatni vágyó. De azért e mellett soh'se feledkezik meg arról, amivel az országnak, a nemzetnek tartozik. Ha hasznos, komoly, alapvető munkáról van szó, Bácsmege mindég helyt áll magáért. Ennek ékes, élő bizonyítéka az én kedves és tisztelt barátom (báró Vojnits felé mutat), aki nemcsak mulatni, hanem mulatni is tud (Felkiáltások: Mindannyian értünk hozzá!), de aki, ha komoly, hasznos dologról van szó, az első között látható (Igaz, úgy van!) Reá és derék, hű kerületére emelem poharamat. (Hosszantartó, lelkes éljenzés és taps.)

A miniszterelnök ezután rövid, de hatásos tószóban báró Vojnitsnak a szomszédos szobában levő édesanyjára üritette poharát.

Hieronimi Károly kereskedelmi miniszter elmés és eszmegazdag felköszöntőben szintén báró Vojnits Istvánra, illetve államférfiúi működésének jövőjére üritette poharát. (Mozgás. Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Gróf Khuen miniszterelnök Rohonyi Gyulát, Rohonyi és, dr. Schneider Károly és Hazay Samu honvédelmi miniszter, akinek javaslatára pohárkocintó »diszmenetet« rendeztek a miniszterelnöknek, gróf Khuenre, gróf Khuen pedig gróf Tisza Istvánra, mint az önzetlen hazafi és kiváló szónok mintaképére emelte poharát. Báró Gromon Dezső a választókat éltette. Végül éjjeli 2 órakor bejelentette báró Vojnits, hogy a miniszterelnök távozni akar. Szívélyes szavakkal bucsuzott el tőle úgy a maga, mint választói nevében.

A vendégek a vacsora ideje alatt pompásan mulattak. A házigazda a tőle megszokott nagyuri gavallériával, lebilincselő szeretetreméltósággal tette meg intézkedéseit. Mindenki egy felejthetetlen est emlékével távozott.

A kiszolgálásról is meg kell emlékeznünk, mint olyanról, mely mintaszerű volt, s mely a Hungária étterem jóhírét csak növeli.

Választási utóhangok.

A bácsalmási választás.

A bácsalmási választás eredménye is meglepetést kelt. Azzal tisztában volt mindenki, hogy Szutrély Lipótnak hatalmas és lelkes tábora lesz. Hiszen azt a sikeres, áldásos munkásságot, amit Szutrély a bácsalmási főszoigabirói állásban kifejtett s amely nem sablonos keretekben mozgott, hanem a közigazgatási ügykör határait jóval túllépte és erőteljesen átfogta a közélet egyéb területeit is, nemcsak a munkapárt hívei, hanem az ellenzék nagyrésze is átértézte, méltányolta. Ez az egyik oka, hogy még Jánoshalmának, az ősi függetlenségi községnek választói is tekintélyes számban csatlakoztak, a modern gondolkodásu, gyakorlati gazdapolitikus: ifj. Nagy Pál vezetésével Szutrély mocsoktalan lobogójához. A másik

okot a Justhpárti jelölt személye képezte. Dr. Hirmann Ferenc a képviselőjelöltséget valóságos börcikknek tekintette. Két hét alatt csak 3 pártállásban mutatkozott. Ugy, amint a politikai konjunktura megkívánja. A választási kampány elején azt írta hiveinek, hogy munkapárti programmal fog fellépni. A nemzeti munkapárt vezetősége azonban mitsem akart róla tudni. (Hja, itt ismerik ám az embereket!) Ekkor mint a néppárt zászlóvivője jelentkezett. De itt is baj volt. Kalocsa urai dr. Kőszeghy Mihályt küldték a harcba. Hirmannak (aki nyilván azt hitte, hogy a törvényhozás nélküle csonka marad), nem maradt más választása, mint a Justh-párt zászlaja. Föl is emelte s köréje csalogatta a 48-asokat. Ezeknek nagy része azonban ekkor már átlátott a szítán s cserben hagyta a derék Fregolit.

Igy történt, hogy Szutrély az általános választásnál tekintélyes abszolút többséget nyert.

A kölpényi választás.

Abban a kerületben, ahol a szelid lelkű, rendkívül szimpatikus, mindenkitől becsült Michailovics Kornélt is megbuktatta a féktelen nemzetiségi izgatás, most dr. Dungserszky Gedeon két nemzetiségű jelöltjével szemben, mintegy negyedszáz abszolút többséggel győzött. Mi ennek a magyarázata? Az, hogy már az exponált nemzetiségi vidékeken se veszik be azt a politikai kotyvalékokat, melyet Justh és Tomics Jása a zombori piacon főztek. Hanem inkább ahhoz a párthoz csatlakoznak, mely egyszerű fajok jogosult kívánságait figyelembe veszi, másrészt pedig az állam nemzeti jellegét féltve őrzi. A szerbek és a tótok tekintélyes részének a munkapárthoz való csatlakozása annál is nagyobb lelkesedéssel történt, mert a kölpényi mandátumért ennek a kerületnek olyan vezére pályázott, akiben minden tekintetben meg van a képesség, hivatottság és jogcim, hogy helyét a törvényhozásban elfoglalja. Dr. Dungserszky Gedeon, akinek neve eddig nagy súlylyal bírt, mihamarább kiemelkedik az átlagos politikai keretből. Nemzetiségi és gazdasági kérdésekben az ő véleményének nagy sulya lesz.

A zentai választás.

Az összes megyebeli kerületek közül a legérdekesebb harcnak színhelye Zenta volt. Itt az általános választáskor 4 jelölt küzdött a mandátumért. Dr. Mikosevits Kanut munkapárti, dr. Ellinger Jenő Kossuthpárti, dr. Lovászy Andor Justhpárti és Szalánczy Andor keresztényszociálista. Zentán jóideig a választók tulnyomó része függetlenségi hitvallású volt. De mióta (Bartha Miklós halála óta) a testvérharc folyik, a pártnak jobb izlésű, intelligensebb része, megundorodva az egymást kergető cselszövényektől, félreállt az aktív politikától s távolról szemlélte azt a nagy rombolást, amit az Ellinger-Lovászyhad egymás ellen való folytonos hadakozása előidézett. Most azonban megérkezett az ideje annak, hogy a városi intelligencia, mely sokáig téttlenségre volt kárthatatva, a tettek mezejére lépjen. Erélyesen és ügyesen szervezkedett, aminek első sikere az volt, hogy pótválasztásba került az egyik függetlenségi jelölttel, dr. Ellingerrel. Az első győzelmét követte a második, amennyiben a pótválasztáson dr. Mikosevits tekintélyes többséggel választották meg. Sajnáljuk, hogy a választás eredménye dr. Ellingernek a közügyek teréről való végleges visszavonulását vonta maga után, mert a bukott jelölt sok hasznosat tett a város érdekében, de dr. Mikosevits Kanutnak, a kiváló jogásznak és az elsőrendű közigazgatási szakembernek a megválasztása olyan nagy nyereség Zenta város közügyeire, hogy annak előnyeit a lakosság minden rétege mielőbb meg fogja érezni.

A zentai megváltozott közhangulatot érdekesen jellemzi dr. Lovászy Andor és dr. Ellinger Jenő hirlapi nyilatkozata, illetve bucsuja.

Dr. Lovászy így bucsuzik:

Kisebbségben maradtam. De azért nem érzek szivemben semmi keserőséget és semmi lelkiismeretfurdalást. Keserőséget nem érzek, mert agyam mindig higgadt s tiszta tekintettel, nyugodtan hajlok meg a polgárság ítéllete előtt.

Lelkiismeretfurdalást sem érzek, mert visszatétele multamra, nemtalállok egyetlen olyan cselekményemre sem, amelyet a mai eredmény után is másképp csinálnék meg. És tudom, hogy a város minden polgárának szívében, még a legelkeseredettebb ellenfelemnek szíve legelrejtettebb zugában is megtudnám találni magam iránt a tisztelet és becsülés egy parányi szikráját.

Ez a tudat nekem megnyugvást ad. S ez a megnyugvás elfeledtetni velem lezajlott küzdelmeimnek nehéz terheit és súlyos akadályait, s elfeledtetni velem közéleti pályám kálváriájának minden szenvedéseit. És minden keserűség nélkül, tiszta szívből, őszintén kívánom annak, aki utódom lesz, hogy működését siker és áldás kísérje, minél több elismeréssel és minél kevesebb töviskoszorúval!

Isten áldja meg Zenta város közönségét, amely annyiszor adta tanujelét irántam való meleg szeretetének! Isten áldja meg Zenta város közönségét békével, nyugodt fejlődéssel, a művelődés és vagyonosodás minden áldásával, úgy, mint azt én, melegen szerető fia, önzetlen becsületes szívvel kívánom!

Dr. Ellinger Jenő pedig eme megkapó módon int bucsut volt elvtársainak:

A küzdelem szomorú eredményéből levonom a következményeket. Én a függetlenségi zászlóért küzdöttem, ellenfeleim személyem ellen harcoltak. Elbuktam! Legyen ez a bukás, tehát minden keserűségével, csalódásával csak az enyém. Pártomat ne érje. Hisz az ellenfél seregében is voltak testvéreitek. Nem zászlóm, de személyem miatt fordultak ellenünk.

Immár meg fog szűnni a válaszfal. Átengedem a teret. Nagyobb szívemben a szeretet elveim diadalra juttatása iránt, mintsem hogy személyemmel gördítsek akadályt annak útjába. Ugy a városi, mint az országos politikától visszavonulok.

Csendes, békés életben fogok igyekezni behagyasztani azt a sok keserű csalódást, tövis, vérszót, amit másfél évtized küzdelmei emlékeül elkísértek visszavonulásomban.

Utolsó bucsuszavaim hűséges bajtársaimhoz intézem! Lehetetlen könyvtelen szemekkel utolsó Isten hozzátot mondanom azoknak a hűveimnek, akik ezer kísértés között is rendületlenül megálltak személyem mellett. A rettenetes csalódások között, a mindenki iránt összetört hitemben is, a hálaszeretet mélyéig érzésével mondom köszönetet e katonáimnak, az irántam tanusított meleg szeretetéért, kitartó ragaszkodásért. Ennek a szeretetnek és ragaszkodásnak emlékét viszem magammal visszavonultságomba a csalódásokban megtörtött lelkeim vizsgálatára és erősítésére.

Bács megyeiek viszontagsága Amerikában.

New-York, 1910. június 7.

Bács megyeieknek Amerikában való viszontagságairól eme ellis-islandi jelentések számolnak be:

A 31 éves Braun Antal, Katalin neje társaságában érkezett ide, *Küllödről*, hogy fivéréhez, Braun Ferenchez utazzék Chicagoba, Ill. ki ott a Dearborn Str. 4322 szám alatt lakik. Arcizom idegesség miatt, mely a szem látását is befolyásolja, továbbá mivel bal lábára sánta, állítottak ki ellene az orvosok bizonyítványt. Minthogy azonban Braun már korábban is volt az Egyesült Államokban, a vizsgáló bíróság hajlandó őt kibocsátani, ha fivére magára vállalja a felelőséget.

A 30 éves Schwerer Anna *Dernyéről* érkezett ide, hogy férjéhez, Schwerer Jánoshoz utazzék Peoriába, Ill., ki ott a Washington St. 2008 szám alatt lakik. Magával hozta két unokaöccsét, a férjével egy és ugyanazon címen lakó sógorának, Schwerer Ádámnak 4 éves Mihály és 6 éves Ádám gyermekeit, hogy azokat apjukhoz vigye. A vizsgálóbíróság visszatartotta őket és felszólította az apát, hogy értük Ellis-Islandon jelentkezzenek.

Boróczról érkezett ide a 26 éves Schnell József, hogy sógorához Horváth Vilmoshoz utazzék Vonkersbe, N. Y., ki ott a Riverdale Ave. 106. szám alatt lakik. Magával hozta a nevezett sógorának 8 éves László fiát, hogy ezt apjához vigye. A vizsgálóbíróság visszatartotta őket és felszólította az apát, hogy értük Ellis-Islandon jelentkezzenek.

A 17 éves Rill Anna, 15 éves Miklós öccsével, *Kerényről* érkezett ide, hogy fivéréhez Rill Mátyáshoz utazzék Little Fallsra, N. Y., ki ott a Skinner St. 28. szám alatt lakik. A fiúnak

koronáluli volta miatt tartotta őket vissza a vizsgáló bíróság és felszólította Rill Mátyást, egy megfelelő affidavit beküldésére, vagy pedig a személyes megjelenésére.

H I R E K.

Lemondás.

Föl s alá járt a kertben, halvány arcát gond árnya borítja, lehorgasztja fejét, mintha keresne valamit a fűben.

Nem tud neki tanácsot adni semmi, csendes körülötte minden, még kedvencei, szép piros szegfűi sem intenek feléje illatos fejeikkel.

Letérdel, átkarolja s gyöngéden magához vonja a székfűbokr acélszaru ingó-bingó virágait és suttog hozzájuk lágy behizelgő hangon.

— Adjatok tanácsot, mit tegyek? Nehadjatok cserben, nincs kihez fordulnom, hisz csakis ti-vagyatok az én igaz barátaim.

Fáradtan ül a virágok közé, dereka megtörik karjai ölébe hullnak, agyában kavarognak a gondolatok, lelki szemei elé alakok rajzolódnak. Megjelenik az előbbi, az akit szeretett, szeretett lelke egész gyöngédségével, odaadón, forrón s ki rutul alhagyta egy jobb párti kedvéért.

Megalázva érezte magát! — Irigyei szeméből az alig elfojtott örömet, jóakarói arcából a szánalmat olvasta ki. — Ah az borzasztó volt! S ő egykor mennyire szerette azt, ki neki eme lelki gyötrelmet okozta. Ovatosság nélkül feltárta előtte lelkének minden rejtekét hisz első szerelmem vol. Azóta aztán megváltozott zárkózott szűkszavu lett. Akarata, esze felülkerekedett érzelmein, még magában sem busongott sokáig, megtiltotta önmagának, hogy érdemtelten pazarolja lelke virágait, de azóta még nevetni sem tudott úgy, mint azelőtt, attól félt, hogy az elvonult felhők között belátnak a lelkébe. Udvarlói mindég voltak, mert szellemes leány lévén, szívesen foglalkoztak vele. Mindenkiel szemben s mindenkor egyforma, mérsékelt, kitörések nélküli modora tartózkodóvá tette a fiatal embereket, kiket szépségével, természetes bájosságával lángra tudott volna lobbantani. Ismerte eme hibáját, de nem tudott másmilyen lenni, nem tudott hinni, az emberekben gyanakvó lett.

Egyszer aztán, amint a lelkébe nézett, azt látta, hogy ismét szeret. Maga sem tudta, mikor, miért, hogy szerette meg, de érezte, hogy egész lelkével csüng a férfin, ki csodált éles eszéért, bősz tudásáért, magasztos jelleméért. Nem fogadta örömmel szívének ez újraébredését, nem látta verőfényesnek, csillogónak, vonzóknak az életet; mint a legtöbb szerelmes, attól tartott, hogy szerelme csak újabb forrása lesz a fájdalomnak. előzménye egy újabb, sokkal nagyobb, talán rombolóbb csalódásnak.

Elhatározta, hogy nem fogja elárulni érzelmeit, még édes anyja előtt sem s kétségbeesett erőfeszítéssel rejtgette azokat: legalább nem fogják kinevetni, nem fogják sajnálni érte, ha újra csalódás lesz osztályrésze.

Eljárt a társaságokba, mindenhova, hol őt látni remélte s körülvéette magát, hogy a többiek között feltűnés nélkül társaloghasson vele is néhány percig. Ezekért a percekért órákig fáradozott, mert terhére volt mások társasága, de nem volt szabad mutatnia, nehogy elárulja magát.

Egy ismerősétől tudta, hogy megfigyeli őt. Félt tőle s ezért valahányszor a társaság kérésére zongorához ült, — maga mellé szólította, hogy énekeljen, vagy kottát forgasson s így ne láthasson az arcába. Azután játszott, egyedül neki, ideáljának játszott. Hozzá beszélt, gondolatban keblére ölelte fejét, simogatta az arcát, szemébe mélyeszté tekintetét, becéző szokat suttogott, boldog volt, amíg fel nem ébreszték önfeledt álmadozásából.

Még ezt sem élvezhette sokáig. A bálványozott férfi egy élnk természetű, csevegő, pajkos leány iránt kezdett érdeklődni. Mellőle elmaradozott s mindig gyakrabban lehetett látni a másiknak oldala mellett. Kétségbeesett féltékenység szállta meg, mert tudta, hogy az a másik örömmel fogadja s hogy az ő vetélytársnője minden csábító erejét fel fogja használni, hogy megnyerje a férfit, hogy a felesége lehessen.

Addig, míg a közelében látta, beérte ezzel — most, hogy világossá lett előtte a helyzet s belátta, hogy ez így nem tarthat örökké, most elfogta a vágy, hogy a magáévá tegye egészen, örökre, fenntartás nélkül. Bár sejtette, hogy elkészt, mégis tudni akart valamit.

De mit? . . . Hasztalan tördeli kezeit, nem ad neki tanácsot senki, semmi; csendes körülötte minden, még kedvencei, szép piros szegfűi sem intenek feléje illatos fejeikkel.

Kinyitja a kert hátsó ajtaját, kimegy, bár az

est homálya már lassan ereszkedik alá s fut, azt sem tudva hová, mi célból, míg egyszer csak hangokat hall, föleszmél, megáll, megfeszíti érzékeit, elfogja keble pihegését, hogy jobban figyelhessen, tágra nyitja szemeit, nyitva feledi szabályos ajkait, hogy jobban foghassa fel a hangokat, melyek az utat szegélyező bokrok mögül jutnak el hozzá.

Egyet nyilallott a szívében s teljes bizonyossággal tudta, hogy ők azok: az, akit szeret s az, aki őt tőle elhódította.

— Jöjjön kérem. Kísérjen el a kertajtóig. A sövény ágait egy nő szétválasztani igyekezett.

— Ne menjen, nem fogják még keresni. A kísérő átkarolta a leány karcsu természetét, hátravonta boglyas kis fejét s hosszan, szenvedélyesen csókolta az ajkát s a nő odaadón simul a férfi vállához.

Világos lett előtte minden. Erőtlenül hulltak le karjai, lehorgasztott fővel, bágyadtan indult vissza. Nem volt képes gondolkodni csak azt érezte, hogy valami nagyon-nagyon fá a bensejében. Ismételten nagyot lélekezett, de a nyomástól nem szabadult meg.

Akkor szedte össze magát kissé, mikor a házuk közelébe ért. Még az elébb az koválygott agyában, hogy felkeresi szerelmét, kacér lesz, meghódítja s holnapig valahogy meggondolva el ne ejtse tervét, futásnak eredt, hogy felkeresse őt azonnal, haladéktalanul. Vagy talán nem is gondolta, hanem a vére hajtotta s az esze csak utólag vett volna róla tudomást.

A sötét lugasban összegöngyölve kézimunkáját, fáradtan rákönyökölt az asztalára s visszagondolva arra a kékjel, mámorral telt csókra, tisztába jön azzal, hogy nem szabad már őt elhódítani, a másíknak van joga ő hozzá s neki nem marad más hátra, mint lemondani, lemondani.

Ambrus Tibor.

Főszolgabírói vizsgálat a titeli járásban. Szemző János titeli főszolgabíró — mint levelezőnk írja — Vujics Milán járási számvevővel a járásbeli községeknél, megkezdte az évi váratlan pénztárrovincsolásokat. Eddig megvizsgálta Káty, Tiszakálmánfalva, Sajkásszentiván, Alsó és Felső-kaból községek pénzkészletét. Mindenütt a leg nagyobb rendet tapasztalta.

A bajai járásbírói köréből. Az igazságügyminiszter Franck Mihály rakói telekkönyvvezetőt a bajai járásbírói körébe helyezte át.

Uj ügyvéd. Dr. Holló Oszkár zentai ügyvédjelölt a napokban Budapesten nagy sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

Uj közügyi párt Zentán. Zentán a napokban megalakult a *Közgazdasági párt*, melynek a városi ügyek irányítása a célja. Az új párt, mely a 67-esekből és a Lovásypártból áll, a városi közgyűlésen való első szereplésével máris döntő tényezőként mutatkozott be.

A felsőkaboli iskola köréből. A közokt. miniszter *Wuits* Dusánt a felsőkaboli áll. elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

Helyreigazítás. Lapunk f. hó 21. számában közölt ama hír, mintha a csöcseléket Gauder Henrik, Katona József, Perndl Adorján, Horváth Mihály és Horváth Imre itaták volna le, levelezőnk téves információján alapul. Nevezettek ebben az elítélendő cselekményben ártatlanok, amit szíves készséggel állapítunk meg.

A zentai »Összetartás« szerkesztőségében változás állott be. Dr. Ellinger Jenő, ki a zentai választás eredményének hatása alatt teljesen visszavonult a politikai élet teréről, elhagyta a lap főszerkesztői állását. Helyét dr. *Rasch* Károly foglalta el. Dr. Ellinger Jenő visszavonulásával sokat veszít a megyebeli zsrnalisztika, mert edzett tollu, termékeny hírlapíró volt, aki lapját a zentai különleges viszonyok közt is magasabb színvonalon tartotta.

Iskolatársak találkozója. *Bajza* Margit székesfővárosi tanítónő a nyert megbízáshoz képest értesíti a szabadkai állami tanítónőképzőben 1904—1905. iskolaévben végzett tanuló társnőit, hogy az őt isekes találkozó 1910. július 10-én délelőlt 10 órakor lesz a szabadkai képzőben.

Az újvidéki polg. iskola slőjdkiallítása e hó 19-én nyílt meg. A kiállított tárgyak dicséretére válnak az intézetnek, a tankerületnek és a növendékeknek.

A Dmke palánkai fiókja rendes évi közgyűlését július 3-án tartja.

A csurogi községi tisztviselők fizetése. A csurogi községi tisztviselők fizetését ekként emelték föl: községi bíró évi fizetése 1000 K. II. bíró évi fizetése 800 K, 4 esküdt személyenkint 700 K, közgyám évi fizetése 700 K, 2 pénztárnok személyenkint 1600 K, 2 segéd-

jegyző személyenként 1700 K, 3 irnok, s kataszt. nyilvántartó s 2 végrehajtó évi fizetése személyenként 1600 kor. f. évi január hó 1-től kezdődőleg.

Megszüntetett gondnokság. Sztepanov Emil titeli lelkész ellen annak idején elrendelt gondnokságot megszüntették.

Difteritisjárvány Palánkán. Palánkán kiütött a difteritisjárvány. Az óvodákat e miatt 4 hétig zárva tartják.

Fizetésektelenségek. Ifj. Lutz Jakab kölpényi kézműárkereskedő fizetésektelen lett. Tartozása 17.000 kor. Aktívai 4000 koronára rugnak.

Gubitz György és tsa. zombori cipőkereskedő cég megszüntette fizetéseit. Árukért és pénzintézeteknél 48.000 koronával tartozik. Aktívait 20.000 koronára becsülik. Egyeszségre törekszik.

A zombori Szabad Lyceum Palánkán. A zombori Szabad Lyceum-egylet e hó 25-én Palánkára rándul, ahol a következő műsorral előadást tart:

A nőkérdésről. Rácz Soma.
Schumann: A moll sonata Op. 105. 1—2.
Allegretto 3. Vivo. Előadja: Csavojác János hegedűművész és Csavojác Paula k. a. zongoraművész.

A női szépségről. Dr. Feles Adolf.
Schumann a) Arabeske C dur Op. 18 b)
Alla Polacca Előadja Csavojác Paula k. a.

A szocializmusról. Dr. Gál Rezső.
Schumann dalok a) A Heine féle »Dichterliebe« sorozatból: Nem átkozlak. b) a »20 Ausgewählte Lieder« sorozatból: A gránátos éneklő Marshall Béla, zongorán kíséri Tomcsányi Aladár.

Testvérgyilkos. Monostori Trinszki Gergely martonosi juhász ez év május havában Ferenc bátyját civakodás közben agyonszurta. A szabaddal büntetőbíróóság e miatt erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés minősítésével 2 évi börtönrre ítélte.

Monitorok Titelnél. Titelen — mint levelezőnk írja — e hó 20-án este váratlanul megjelent két dunai hadihajó. Este 10 óra felé a villanyos fényoszlova gyakorlatokat rendezett ami a babonás népet iszonyu félelemmel töltötte el. Megrémülve azt hitték, hogy az égbolton megjelent szokatlan fényt a Halley-üstökös idézte elő, rettegés fogta el őket, hogy inost már végkép megsemmisülnek.

A csajkási rétosztóapostol. Sikopária György szabályai lakos, rétosztó apostol — mint levelezőnk írja — dacára, hogy a kir. curia a földet a csajkás községeknek és nem az egyeseknek ítélte meg, a közelmúltban a per megújítása végett újlag gyűjtést rendezett és a csajkásoktól több ezer koronát préselt ki. Emiatt az újvidéki kir. ügyészség az eljárást megindította ellene.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügy-miniszter jóváhagyta a *katymári polgári olvasókör*, a *militáris jóbarátok köre*, a *szilbereki kath. ifjusági egyesület*, a *bajai pártfogó egyesület*, a *militáris munkások köre*, a *cservenkei szegény gyermekek segélyező egyesület* alapszabályait.

Gyermeknap a topolyai járásban. A topolyai járásban tartott gyermeknap nem a legjobban sikerült, aminek oka az, hogy egész május hónap majdnem folytonos esőzések voltak. Eme községekben befolyt: Topolyán 58 K 75 f, Feketehegyen 38 K 74 f, Bajsán 2 K 80 f, Pacséron 5 K 70, Csantavéron 22 K 36 f. Összesen 138 K 29 f. Szeghyes, Kishegyes, Kossuthfalva községekben a gyűjtés nem sikerült.

Haverdáék pörét újból tárgyalják. A szegedi ítéletet a kuria megsemmisítette. Haverdáék pörét tehát újból tárgyalják. Még pedig a budapesti törvényszéken.

Tűz Apatinban. Apatinban — mint levelezőnk írja — folyó hó 13-án délután 2 órakor Grieszmajer József földmives Árpád-utca 1170. számú házában pajtájában a szalma meggyuladt. A lángok a nagy szél folytán az egész várost veszélyeztették, de az önfeláldozó tűzoltók sikeres munkálkodása gátat vetett a tűz továbbterjedésének. Méltó dicséret illeti őket ezen munkáért, különösen ifj. Becker Ferenc tűzoltóparancsnokot.

Halálos baleset történt — mint levelezőnk írja — Hodságon folyó hó 17-én délután 5 órakor. A Kálvária vasuti állomáson tolatás közben Kovács József málházó oly szerencsétlenül került két vasuti kocsi közé, hogy az ütközök agyonnyomták. Aszerencsétlen szörnyet halt. Özvegyet és egy kis árva hagyott hátra a legnagyobb szegénységben. Felsegélyezésükre rögtön gyűjtés indult meg, mely szép összeggel járult hozzá a szegények nyomorának enyhítéséhez.

A vita hevében. Lisák Mihály csantavéri lakos f. hó 11-én Dulity Lajost vitatkozás közben egy kapával úgy megütötte, hogy súlyos sérüléseket ejtett rajta.

Villámcsapás. A legutóbbi napokban — mint topolyai lev. írja — óriási zivatarok voltak. E hó 13-án is rettentő zápor és égháboru vonult végig Topolyán. Az ottani határban lévő Tóth János szállásán a villám lecsapott és egy embert és asszonyt agyonütött. Mindketten a szőlőben dolgoztak egy harmadikkal, de az utóbbinak semmi baja nem történt.

Vizbefut. Horváth Pál Tamás 76 éves kishegyesi partör — mint levelezőnk írja — e hó 13-án unokájával füvet ment kaszálni a Krivaj partjára. A gyereket mintegy 20 méternyire küldte az öreg, hogy a füvet szedje össze. Egy óra mulva visszament öregapájához de nem találta. Haza ment és elmondta a dolgot. A hozzátartozók keresésére indultak és a gyerek által megjelölt helyen a folyó medrére horoggal átkutatták. Nyomban az öreg holtestére akadtak. Valószínű, hogy szédületében esett a vízbe.

A rosszul sikerül fogadás következménye. Bajáról jelentik: Egy szerencsétlen fiatalember akart tegnap életének véget vetni. Majoros Ferenc kereskedőségét néhány esztendővel ezelőtt fogadásból leugrott a Bárány karzatáról a nézőtérre. Az ugrás oly szerencsétlenül sikerült, hogy Majoros megbetegedett és azóta munkaképtelen. A boldogtalan fiatalember e fölötti elkeseredésében tegnap délután revolverrel mellbe lötte magát. A sérülés oly súlyos, hogy életbenmaradásához nincs remény.

Öngyilkos tanonc. Magyaránizsáról jelentik: Ifkov János 16 éves szabóinast gazdája megbizta, hogy künnlevő követeléseit beszedje. A fiu föl is vett mintegy 20—24 koronát, de azzal nem számolt el gazdájának, hanem eldobta és megszökött. E hó 13-án a keresésére induló rendőrök a Tisza partján találták meg, ki erre a lápokon keresztül futva, a Tiszába ugrott s elmerült. A fiu holtestét 16-án a hajnali órákban megtalálták s ugyanazon napon délután eltemették.

Gyilkos vendéglős. Bajáról jelentik: Gyilkosság történt e hó 15-én este Kiscsávolyban. Egy korcsmáros agyonlőtte egyik vendégét. Este a munkából hazatérve, több fuvaros társaságában betért ifj. Folkmann Jakab fuvaros Riesz Ferenc korcsmájába egy pohár borra. Alig voltak néhány percig a korcsmában, szóváltásba elegyedett Riesz és vendége, Folkmann Jakab. A két ember csunya gorombaságokat vagdosott egymás fejéhez. Aztán elmentek a vendégek és velük Folkmann is. Folkmann rövid idő mulva azt mondotta családjának, hogy vissza megy Rieszhez bocsánatot kérni, hogy kibéküljenek. Amikor odaért Riesz háza elé, a korcsma már bevolt zárva és a gazda feküdt. Folkmann bement a szobába, ahol Riesz már ágyban volt. Alig lépett a szobába Folkmann és szólt néhány szót, Riesz kivette a vánkosa alatt levő revolvert és rálőtt Folkmanra. Ez szíven találva, jajszó nélkül holtan rogyott össze. A gyilkosság híre hamar elterjedt és Riesz udvara megtelt emberekkel. Megérkezett a rendőrség, a csendőrség és a vizsgálóbíró is, akik már nem találták ott Folkmann holtestét, mert időközben elszállították. Riesz azt állítja, hogy nem igaz, mintha Folkmann tőle bocsánatot akart volna kérni, hanem azért halt be a szobájába, hogy leszurja. Revolverét, amelyet állandóan magánál hordott, azért használta, mert Folkmann magasra emelt késsel rontott feléje és úgy lötte őt le. Viszont Folkmann hozzátartozói azt állítják, hogy az Rieszhez bocsánatkérés céljából tért vissza.

A baja—mélykúti közút. A baja—mélykúti th. közút 2500—8667 km. szakaszának 85.802-28 koronával előirányzott kiépítése iránt Baja város polgármesteri hivatala május 27-én tartotta meg az árlejtést. A következő vállalkozók adták be ajánlatukat: Gál és Tyrhauer (Budapest) 101.756-79 K, Roheim Károly és fiai (Zombor) 84.228-46 K alternative 79.029-57 K, Frank J. és társa (Eszék) 88.657-96 K alternative 90.815-77 K és 84.532-45 K. Az ajánlatokat döntés végett fölterjesztették a kereskedelemügyi miniszterhez.

A bácsföldvári községháza. Bácsföldvár község előljárósága egy községház 58.702-26 kor.-val előirányzott munkáira e hó 10-én tartotta meg az árlejtést. Ajánlatot tettek: Németh János és Knitter Péter (Óbecse) 71/4% engedménnyel, Diener Antal (Tiszaistvánfalva) 51/2% áremelkedéssel, Kuncz Károly (Ujverbász), 4% engedménnyel, Nagy András (Óbecse) 5%, Deiningert István (Óbecse) 20% áremelkedéssel. Kuncz Károly ajánlatát terjesztették fel elfogadás végett az alispáni hivatalhoz. A terveket Vadász Pál bajai mérnök készítette.

A kiskőrös—bajai vasut. A Baja városa által tervezett kiskőrös—bajai és a Teleki József

telítleni nagybirtokos tervezte dunapataj—kalocsa—bajai h. é. vasut együttes engedélyezési tárgyalását a napokban tartották meg a kereskedelemügyi miniszteriumban. A két konkurrens vasut létrejvetelét évek óta megakadályozta az, hogy irányuk a kalocsa—kecel—bajai háromszögben egymást keresztezte s emiatt az előmunkálati engedélyesek a hozzájárulás dolgában az érdekeltekkel nem tudtak megállapodásra jutni. Sikerült végre helyes irányba terelni a dolgot azzal a szerencsés megoldással, hogy az északról délnek futó dunapataj—kalocsai vonal nem fut be egyenesen Bajára, hanem Hajósnál csatlakozik a kiskőrös—bajai irányhoz. Ezzel megtalálták az alkalmas módot arra, hogy az egymás létrejöttét hosszú idő óta akadályozó két vasut egy kézben egyesüljön és a hozzájárulás is mindkét vasut megépítésének érdekében gyümölcsözőleg felhasználható legyen. Noha a két vonal előmunkálati engedményesei a részesedési arányában még mindig nem tudtak végleges megállapodásra jutni, mindazonáltal az allandó vasutengedélyező bizottság e két vasut engedélyének feltételeit, mint egységes vasuthálózatát állapította meg. Ezzel e vasuti vonalak megépítése hatalmas lépéssel közeledett a megvalósulás felé.

KÖZGAZDASÁG.

Magyar kivitel Hollandiába. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter hivatalos szakközlönyének a »Közgazdasági Értesítő«-nek f. hó 16-án megjelent 24. száma ezuttal is igen tanulságos és kivitel kereskedelmünket közelebből érintő közleményeket tartalmaz. Mindenek előtt amsterdami konzulátusunknak tanulmányzámba menő jelentése érdemel említést. Németalföld a gyarmatosító államok között rangban a második helyet foglalja el. Indiai birtokai Jáva, Sumatra, Borneo és Celebes nyitva állanak az egész világ kereskedelmének. Angolország Borneóban annyire megvetette a lábát, hogy ez a 733.329 négyzetkilométernyi terület nem az amsterdami, hanem a londoni piac után igazodik. De az anyaország maga is bőven nyújt piacot az idegen termékeknek. A lisztbehozatalt semmiféle vám nem gátolja s fejletlen malomiparával szemben mi még mindig sokat érhetünk el. Ásványvizeinknek Németalföld képezhetünk egyik elsőrendű fogyasztópiacát. A csehek máris kihasználják ezt a forrásvizben szűkölködő s részben esővíz ivásra utalt országot. Jó és olcsó ásványvizeinkkel könnyen lehetne tért hódítanunk a németekkel és csehekkel szemben. Faexportunkat, nevezetesen a deszka- és gerendakivitel szintén fokozhatnók, ha jobban alkalmazkodnánk a hollandi méretekhez s ha kiviteli cégeink a személyes érintkezést rendszeresítenék. A faüzlet terén ugyanis a személyes bizalom a döntő. Hollandiának 270 nagyobb és kisebb üzemű gép- és más fémdolgozó iparága van, melyek 55.000 munkást foglalkoztatnak. Ezek az üzemek nyers- és segédanyag-szükségletüket legnagyobb részben a külföldről kénytelenek beszerezni.

A topolyai gazdakör e hó 29-én tartja rendes évi közgyűlését.

A titeli gazd. egyesület tanulmányutja. A titeli gazd. egyesület több tagja augusztus hónapra Budapestre, tanulmányutra megy.

A gyümölcsfák legnagyobb veszedelme. A gyümölcsfák legnagyobb veszedelme, a vértetű, rohamosan terjed, igyekezzék minden gazda almafáit megszábadítani, mert ha nem tesz ellene semmit, fája tönkremegy, a baj messze szétterjed, ő pedig kiteszi magát annak, hogy a törvény ráolvassa a földm. m. kir. miniszternek 1897. évi 9679. számú rendeletét, mely szerint a védekezést elmulasztó 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható s az irtás a mulasztó költségeire hajtatik végre. Minthogy a vértetvek nem csupán az ágakat, hanem a gyökereket is támadják, a gyökerek közelében apróra tört kénmájat kell elhinteni, hogy a kifejlődő kénhidrogén gázok a vértetveket előljék; az ágakat pedig kemény oldattal kell alaposan megpermetezni.

A kénmáj használata hernyók ellen. Száz liter vízben 1/2 kg. kénmáj, 10 deka rézgálic rendszerint elég, de kétszer annyi is veszély nélkül alkalmazható. A folyadék permetező géppel permetezendő fákra s e célra legjobb a kezekén álló gyümölcsfa-permetezőt használni.

A burgonya felszedésének időpontja. Amint csak a burgonya szára fonnyadni kezd, sokan már neki állanak a szedésnek, azt hiszik a gumók elég érettek; pedig nem úgy van ám. A burgonya felszedésével nem szabad hamarodni, mert amennyire az időjárás megengedi, minél tovább maradhat a földben, annál jobb, izletesebb, becsesebb, táplálóbb a gumója. Az éretlenül leszedett burgonya vizes, szivacsos,

szappanos és keményítőtartalma is kevesebb, ennél fogva tápláló ereje is kisebb. Az eltartásra sem igen alkalmasak az éretlenül felszedett gumók, mert könnyen rothadásnak indulnak. Megfigyelték, hogy mióta a burgonya felszedésével olyannyira sietnek, a burgonyapénész, mely előbb a száron mutatkozik, azután a gumóra veti magát és elrohasztja erősebben terjed, mert eljut az a pincébe, meg a verembe is. Ellenben a földben tökéletesen kiért gumók jobban ellentállnak a penészesnek. Még azt is tapasztalták, hogy a burgonya, mint a föld igazi terméke, jobban telel sáncokban a föld alatt, mint a pincében. Kivált a meleg pincében hamar kicsírázik és veszít a jóságából. (G. L.)

Szerkesztői üzenetek.

H. V., Baja. Most gyűjtik az adatokat. Augusztusban intézkednek.

»Az erdő mélyén.« Nem vehetjük hasznát.

R. S., Zenta. Mihelyt Budapestre jön, beszélünk vele s megkérjük.

Z. I., Zombor. Lapunk vezére még ma visszautazik s így nem intézkedhetik.

G. M., Verseg. Kérdéseire csak most adhatjuk meg a választ. Bácsme gyében szövetkezeti alapon önálló kezeléssel állatbiztosító intézet nincs. A másik kérdésére is nem felelünk, amennyiben állatbiztosító szövetkezet, mint bármely központ fiókja egyetleneg sincs.

G. F., Zombor. Köszönet a fölvilágosító sorokért.

F. P. Nem lehet.

Mészáros szanatorium. A Jakabffy-ügyben szombaton délután fontos tanácskozás lesz. Kérjük az aktákat rendbehozni.

Ujverbász. Ugy tudjuk, hogy báró Vojnits István ebben az ügyben már intézkedett.

T. J., Szeghegy. Még nem.

Dunacséb. A másodikikat akkor kaptuk, amikor az első már ki volt nyomva. Tehát technikai lehetetlenség volt rajta változtatni.

hrt. Zombor. Az alul szűk, behuzott aljak most igen divatosak; tehát kár rajta nevetni.

R. B. Köszönjük.

T. V., Óbecse. Átadtuk az illető képviselőnek.

Egy vizsgázott

g é p k e z e l ő,

ki egyttal mint kazánfűtő is működik, mielőbbi belépésre kerestetik. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével az **Első Hodsági Hengermalomhoz Hodságra** címzendők.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1910. május 1-től.

Budapestről Szabadkára. D. e. 7:10 (gyors) 7:45, — d. u. 2:20; 3:20 (gyors) 6:25 és 10:10.

Szabadkáról Budapestre. Reggel 4:50. D. e. 8:43, 9:50 (gyors). d. u. 2:07, 6:37 (gyors) és éjjel 11:50.

Zomborból Szabadkára. Reggel 5:05, d. e. 8:09 (gyors) 11:30, d. u. 4:25 (gyors) és este 8:59 órakor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órakor, d. e. 10:25 d. u. 1:45, 6:55 (gyors) és 7 órakor.

Zomborból Óbecsére reggel 3:10 7:51 és d. u. 4:35.

Óbecséről Zomborba 3:44 9:10 reggel, és 2:33 d. u.

Ujvidékről Zombor—Bajára reggel 2:07 és 7:51 órakor és d. u. 1:55.

Bajáról Zombor—Ujvidékre reggel 4:00 és 7:22 és d. u. 1:15.

Ujvidékről Titelre reggel 6:54 és d. u. 5:25.

Titelről Ujvidékre reggel 3:32 és d. u. 1:15.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10, d. u. 3:20 és 7:47.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3, 8:18 és d. u. 2:35.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:37, d. e. 11:43 és d. u. 1:38.

Óbecséről Szabadkára. reggel 4:10, d. e. 7:26 és d. u. 1:10.

Szabadkáról Bajára reggel 4:33, d. e. 10:32, d. u. 1:57 és 7:05.

Bajáról Szabadkára reggel 5:51, d. 10:05, d. u. 3:28 és 7:18.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és d. u. 3:45.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:32, 9:15 és d. u. 4:53.

Halasról Bácsalmás—Regőczére reggel 3:46, d. u. 12:27 és 6:17.

Bácsalmásról Halasra reggel 3:42, d. e. 12 és d. u. 9:00.

Bácsalmásról Regőczére reggel 6:16, d. u. 3:30 és 8:25.

Regőczéről Bácsalmásra reggel 2:25, 9:40 és d. u. 6:45.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44, d. u. 1:50, 6:53, 8:35, 11:05.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:48, d. e. 11:30 és d. u. 3:12, 4:55, 6:34, 10:20.

Szabadkáról Cserevka—Ujgombosra reggel 4:30, d. u. 3:10, 7:10.

Ujgombos—Cserevka Szabadkára reggel 3:05, d. e. 10:40, d. u. 4:00.

Szegedről Zentára reggel 4:20, d. u. 1:34.

Zentáról Szegedre reggel 6:30, d. u. 3:30.

Ujgombos—Bácsordas—Palánka reggel 4:58, d. u. 8:56.

Bácsordasról Palánkára 7:40 este.

Ujpalánka—Bácsordas—Ujgombos reggel 5:00, d. u. 12:53, 5:33. 3—3

A világ legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb kutszivattyuja az

„OMEGA“ lánckut

Mert rendkívül sok vizet ad,
Mert kis gyermek kezelheti,
Mert soha be nem fagy,
Mert soha nem romlik,
Mert mindenki felszerelheti és karbantarthatja.

3 évi jótállás.

Ár lap ingyen. 10—8

Magyar lánckutvállalat

Farkas J. Budapest, Felsőerdősor 12.

1950 kig. 1910 sz.

Pályázati hirdetmény.

A titeli járáshoz tartozó **Dunagárdony** községben lemondás folytán üresedésbe jött községi

szülésznői állásra

pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, akik azt elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyo évi június hó 28-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalmazása évi 240 kor. készpénz s a szabályrendeletileg megállapított díjak az egyes szülési eseteknél.

Titel, 1910. május 28-án.

Szemző János

2—2

főszolgabíró.

Házvezetőnő gazdaasszonyi állást

keres egy tisztességes magános özvegy asszony, ki 18 évig volt plébánián mint házvezetőnő gazdaasszony, s aki kitünően főz és minden házidologhoz ért.

Haláleset miatt jelenleg állás nélkül van.

Az állást augusztus 1-én foglalná el.

Címe megtudható a »Bácsme gyé« kiadóhivatalában (Budapest, Teréz-körút 2.) 3—2

Boroshordók

új és használt állapotban **minden mennyiségben és nagyságban** olcsón **eladók.** 18—2

Schmidt János Bácsfeketehegy.

Nevelőnő kerestetik.

Nevelőnőt keresek gyermekeim mellé.

Az állás **azonnal** elfoglalható. Ajánkozó kisasszonyok akár személyesen, akár levélben jelentkezhetnek.

Wurst Lajosné

2—1

Ujvidék, Duna-utca.

4 billiárdasztal

(2 modern mahagoni) karambol, alig használt, új állapotban, **olcsón eladó.** 18—2

Schmidt János Bácsfeketehegy.

Lévai Jenő

szénnagykereskedő

:: **Obecse.** ::

Ajánlja a kincstári bányák szeneit: 4—1

Porosz szénnel azonos fűtőerejű **komlói darabos, akna és pordara szeneit**

kályhafűtés-, kovács-, gőzkazán- és cséplési célokra.

Vrdniki darabos szenet kályhafűtésre, vrdniki akna szenet gőzkazán és körkemencék részére.

Faszenet

Kartelen kívüli

szivógáz motorok részére.

olcsó árak!

Verseny tárgyalási hirdetmény.

**A titeli Tisza-Duna töltés fen-
tartási és belvizeszabályozó tár-
sulat** a következő csatorna bővítési mun-
káknak vállalat útján leendő biztosítása
iránt ezennel nyilvános árlejtést hirdet és
pedig:

1. Az I., II—III., IV. és VI. öblözeti
főcsatornának folytatólagos bővítése és be-
fejezése:

I. csurogi öblözetben mintegy 46.425 m ³	
II—III. mozsori » » 54.791 »	
IV. titeli » » 39.841 »	
VI. kaboli » » 12.838 »	

összesen 153.895 m³

földmozgósítással járó munkáit.

2. A VI. kaboli öblözetben a Duna-
vacnak nevezett régi Dunaágban kikotrandó
»6« jelű csatorna mintája mintegy 41.083 m³
földmozgósítással.

Vállalkozni kívánók a megnevezett
munkák végrehajtására vonatkozó írásbeli
ajánlataikat az **1910. július hó 5-ikéig**
délelőtt 9 óráig a társulat igazgató-
ságához Titelre »Ajánlat csatornakibővítési
munkákra« felirattal annál is inkább nyújt-
sák be, minthogy a későbbben érkezett aján-
latokat a társulat nem fogja figyelembe
venni.

A munkákra vonatkozó ajánlati mintá-
kat a társulat ajánlattevőknek rendelkezésére
bocsát s csak oly ajánlatokat fog a társu-
lat figyelembe venni, melyek az előirt aján-
lati mintákon tételnek.

Ajánlattevő köteles 20.000 (huszezer)
koronát készpénzben vagy óvadékképes
értékpapirokban bánatpénz gyanánt 1910.
július hó 4-ikéig délutáni 5 óráig a társu-
lati pénztárba letenni s az erről szóló nyug-
tát ajánlatához csatolni.

A társulat fenntartja magának a jogot,
hogy tekintet nélkül az ajánlati egységre,
az ajánlatok közül szabadon választhasson,
vagy ha az ajánlatok meg nem felelnek
neki, valamennyitől eltekinthessen.

A teljesített munkák utáni fizetések
bizonyos határidőkben eszközendő részlet-
fizetésekben történnek kamat nélkül.

A fizetési módozatra, valamint a mun-
kák egyéb teljesítésére vonatkozó részletes
és általános feltételek, továbbá a vonatkozó
tervek Titelen a rendes hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Titel, 1910. június hó 16-án.

Szemző János
társulati elnök.

2—1

FINOMMÁ TESZIK A NŐT

KAPHATÓK MINDENÜTT
Gyártja: **Vöröskereszt gyógyszer-
tár UJPESTEN.**

Leány-internátus Zentán.

Az **ENDREINÉ-féle leányinter-
nátusa** (nevelőintézete) Zentán
nyilvános jogu polgári iskola.

Magyar, német, francianyelv
= kötelező tantárgyak. =

Továbbképző. Könyvelés-, gép- és
gyorsírási tanfolyam. **Szakoktatás.**

Zene, festés, ipartanfolyam.

Családias, gondos nevelés. Kifogás-
= talan ellátás. Korlátolt létszám. =

Internátusi évi díj 600 K.

Elemi iskolásoknak 500 K.

Részletes értesítő (prospektus) kívánatra.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig,
szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken
mindig délután fél 2 órától 6-ig.

**Kitűnő masször és elsőrendű
tyukszemvágó a fürdőben.**

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap
vasárnap délután kivételével használhatják.

**A meleg vízmedence naponta kétszer
kimosva és állandóan friss víz.**

Tizenegy illusz- trált folyóirat

kölcsön előfizetésben **csak 30**
fillér

Kölcsön könyvtár

havi előfizetésre.

A vidék részére külön kedvező fel-
tétel. Felvilágosítást nyújt

Első

Budapesti Családi Olvasókör

Budapest, Eötvös-u. 37.

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó
ipartelep

S Z E G E D,

Boldogasszony-sugárút 58. szám.

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasz-
talok** jótállás és kedvező fizetési feltételek
mellett. **Régi tekeasztalok** becserélése
mértányos áron. Teljes kávéházi berende-
zések, tekeasztalok átvonása és javítása.
Raktáron tart **dákókat** és mindenféle ká-
véházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen.

Bácsmegeye földrajza

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek,
a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét külö-
nösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim
figyelmét a **Bács Bodrog vármegyei elemi**
népiskolák III. osztálya számára, az új
utatisítás alapján irt

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám
alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal **teszem**
közzé, hogy **ez az egyetlen engedélyezett**
földrajz, mit t. kartársaim segédkönyvül használ-
hatnak. Szíves jóindulatukba ajánlom sok fáradsá-
ggal és költséggel kiállított tankönyvecskémel,
melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve
tanúgyűnkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 képpel van
diszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg
is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ara a térképpel együtt 60 fillér. A megren-
deléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

Mezei Mihály községi tanító Zenta,

KULCSÁR ÉS TÁRSA

mázoló-, fényező- és diszítési műintézet

• BUDAPEST, VIII., REVICZKY-TÉR 4. SZÁM. •

Elvállalunk mindenféle **festészeti,**
mázolási és kárpitozási (tapeta)
diszító munkálatokat, a legmodernebb ki-
vitelben, **kastélyok, villák és la-
kások** számára. — **Kávéházak és**
éttermek diszítése tekintetében szak-

ismeretünk különleges. A főváros leg-
nagyobb kávéházainak diszítési munká-
latait a mi cégünk végzi. — A **Nem-
zeti Szalon** és a **Szent-István-
Társulat** terméit is mi diszítettük.

Mintákkal és költségelőirányzattal ingyen szolgálunk.

HIVATALOS

bélyegzőket, pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körut 17. sz.

A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

Hoffman Mihály Özvegye

== Lakásberendezési vállalata ==
SZABADKÁN.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

A magyar királyi államvasutak gépgyára vezérügynökségének képvisellete:

Guba és Fazekas, Szabadka.

Ajánlja Kühne-féle »Campbell« altalajtömörítőit, »Atom« porszívó gépeit, »Millenium« fűkaszáló és aratógépeit, »Massey Harris« legkitünőbb szerkezetű amerikai kévekötő aratógépeit.

Szénagyűjtő gépeket egészen acélból, **amerikai tárcsás boronákat, benzinmotorokat** és Geyer-féle **nyersolaj-motorokat**, kedvező felételek mellett.

Állandó géпкиállítás!

Állandó géпкиállítás!

Ujvidéki városi ártézi jódosfürdő

biztosan gyógyít csuzt, köszvényt, ischiászt, görvélyt és mindenféle vérbetegséget.

Délmagyarország legtökéletesebb és legmodernebb vizgyógyintézetete.

Egész éven át nyitva.

➔ Kérjünk prospektust. ➔